

ОСЕРЕДКОК ПРОПАГАНДИ І ІНФОРМАЦІЇ

при ПРОВІДІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ /ОУН/

Випуск № 2

Серпень, 1948 р.

Рік вид. 1.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я .

Він 20.ІХ.1947 р. у лісі біля с. Гута Любичька, Любачівського повіту на Західних Окраїнах Українських Земель під польсько-більшовицькою окупацією, в боротьбі з поліційними військами, по кількоденному обложеному бою, героїською смертю згинув

Сл.П. Друг Ярослав С Т А Р У Х
/Ярлан, Стяг, Стояр, Болът, Синій, Гомін/

Член Проводу ОУН, Краєвий Провідник ОУН на Західних Окраїнах Українських Земель під польсько-більшовицькою окупацією, Лицар Золотого Хреста Заслуги.

Народився Сл.П. Друг Ярослав у с. Березниця Бяля, повіт Ліска, на Лемківщині. Революційну працю почав вже з молодих літ, зразу як організатор і виступник Школяра ОУН у Бережанщині, а відтак як Провідник Львівських студентських груп ОУН, в яких виходив цілий ряд керівних кадрів ОУН.

У часі підпольської окупації Західних Українських Земель Сл.П. Ярлан належав до гуртка найвидатніших постатей як в Організації - член Проводу пресої Виконавчої Західних Українських Земель, редактор і співробітник усіх підпільних видань, автор "12-ти прикмет характеру українського націоналіста", головний редактор масового тижневика "Нове Село". За революційну діяльність у 1934 р. був засланий до концтабору у Картузській Березі, а осінню 1937 р. засуджений польським судом до 12-ти літнього ув'язнення.

У роках 1929 - 41 Сл.П. Друг Ярлан розгортає широку суспільно-політичну діяльність між українським населенням т.зв. Губернаторства, бере активну участь у підготовці і проведенні 11-го Великого Збору ОУН, є членом Головного Осередку Пропаганди при Проводі ОУН.

У 1941 р. стає членом Проводу ОУН. Бере живу участь в організуванні українського державного життя у Львові, на Волині, в Дитомирщині і Київщині, за що був літом 1941 р. заарештований німцями. По втечі з ув'язнення організує на Волині школу кадрів ОУН та веде широку пропагандистську діяльність. У 1942 р. був організаційним Референтом ОУН. В осені цього ж року заарештовує його гестапо вдруге, звідки, в нехитський спосіб стурбованого, визволяють його друзі. По вилікуванні продовжує працювати у Головному Осередку Пропаганди, є одним із співорганізаторів підпільної радіовисильної ОУН "Вільна Україна".

З весною 1945 р. Сл.П. Друг Ярлан назначений Краєвим Провідником ОУН на Західних Окраїнах Українських Земель. Під його керівництвом повели ОУН і УПА і народ на цих землях масову героїську боротьбу проти насильного виселення українців з їх рідних земель. Боротьба ця широким відгомном покотилась по всій Україні і світу і вписала в історію України ще одну її світлу сторінку.

Глибока світла віра Сл.П. Друга Ярлана в успішність і єдиноправильність шляхів українського революційного руху кріпила серця усіх революціонерів і повстанців у найважчих хвилинах боротьби і запалювала на нові героїські

чини. Не зважаючи на своє до краю знижене здоров'я, Сл.П. Ярлан працював з подивом і гідною завзятістю і невтомністю. Його особистий приклад потягав усіх.

Його палкі революційні слова промов, звернень, статей, брошур і книжок рішуче і переконливо боролися проти позицій Української Національної Рухомії, постійно з'єднували її нових визнаців та героїських борців - рознесли по Україні і далеко по світу визвольні ідеї українського народу.

Його велика дружність і батьківська теплота зміло поєднані з найкращими провідницькими прикметами любовно виховували кадри революціонерів і повстанців, організаційних керівників і повстанських командирів.

З ім'ям Сл.П. Друга Ярлана тісно пов'язана майже двадцятирічна історія українського революційного руху, історія Оун. Ім'я його поряд з іменами найкращих синів українського народу перейде у ніколи незабутні сторінки історії української Революції.

Сл.П. Друг Ярлан своєю безмежною любов'ю до українського народу і відданістю визвольному революційному рухові, своєю многогранною, творчою діяльністю для добра української нації, ключовою ~~визвольною~~ працьовитістю, своїм сильним характером і волею - служитиме найкращим прикладом для кожного українця-революціонера, як жити, працювати і боротися за ідею Української Суверенної Держави.

Величний образ Сл.П. Друга Ярлана - великого революціонера-провідника, палкого апостола революційних ідей і любимого виховника вічно житиме в серцях українських революціонерів та могутнім полюсом вічно жевріючої віри кликатиме до дальшої боротьби, до перемоги, до побудови Української Самостійної Соборної Держави.

Вічна слава Великому синові України - Героєві Української національної Революції!

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ

І СЛОВНЕ
КОМАНДУВАННЯ УНА

Червень, 1948 р.

КОМУНІКАТ
ПРОВОДУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
про Наряду, що відбулася в місяці червні 1948 р.

В м. червні 1948 р. відбулася Наряду проводу Організації Українських націоналістів /Оун/ на українських землях під московсько-більшовицькою окупацією.

Заслухавши звітів про стан і боротьбу революційного підпілля та українського народу з усіх українських земель, провід Оун обговорив: а/ міжнародне становище; б/ становище в ССРР; в/ становище в УССР; г/ становище української визвольної справи на міжнародному форумі; д/ відносини серед української політичної еміграції; е/ деякі питання ідеології; є/ всі важливі питання Організації і революційної протибільшовицької боротьби як підпілля, так і українського народу в цілому.

У всіх цих питаннях Провід Оун прийняв відповідні постанови, зафіксувавши деякі з них у своїй інструкції.

Червень, 1948 р.

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

атації людини людиною. Ми боремося за справжню соціальну рівність і справедливість, за справжнє безкласове суспільство. Основою цього суспільства, згідно з нашою програмою, прийнятою III-ім Надзвичайним Всеукраїнським Великим Збором ОУН у 1942 р., буде національно-державна і громадсько-кооперативна власність на основні знаряддя і засоби виробництва в галузі економічній та справжня демократія у галузі політичній. Український націоналістичний революційний рух завжди, якнайвиразніше підкреслює, що соціальне визволення українського народу може прийти лише разом з його визволенням національно-політичним, що без визволення національного не може бути мови про визволення соціальне і що боротьба за визволення соціальне не може тому ніколи ставитися вище, як боротьба за визволення національне.

В нашій статті ми довше зупинимося над питанням шляхів, які в даний момент ведуть до здійснення нашої основної політичної і суспільної мети - до побудови Української Самостійної Держави.

Так, як наша основна політична і соціальна мета є незмінна і цілком не залежить від того, яка політична обстановка в даний момент існує на українських землях, так шляхи до здійснення нашої мети ми завжди мусимо визначувати, дуже точно враховуючи всі особливості обстановки, в якій приходиться нам діяти.

Ми завжди всіма українськими силами завжди будувати Українську Самостійну Державу

В 1944 р. всі українські землі знову опинилися під пануванням московсько-більшевицьких загарбників. Український самостійницький революційний рух знову опинився в межах найбільшої диктаторської, тоталітарної милітаристичної імперії світу - в межах большевицького ССР. В 1945 р. закінчилася друга світова імперіалістична війна і в світі почався новий період "миру".

Що означають ці дві політичні обстановки для українського національно-визвольного революційного руху?

Та обстановка, що ми опинилися в межах большевицького ССР, означає, що ми можемо здійснити нашу основну мету - побудувати Українську Самостійну Державу - лише тоді, коли зможемо або а/ розвалити цілий ССР, або б/ відірвати Україну від решти Советського Союзу, або в/ коли заіснує сприятлива до цього військово-політична обстановка: коли ССР буде розбитий у війні його противниками, що може дозволити українському народові утворити свою самостійну державу своїми власними, підготовленими для цього, силами навіть при негативному становищі до справи української самостійної державності перемокців ССР. Доки існує ССР у його сьогоднішній формі і в його сьогоднішніх межах, поки існує большевицька система, доти не може бути мови про те, щоб ми могли побудувати нашу незалежну державу. Самостійна Україна повстане дойно або на руїнах цілого ССР, або по поваленні большевицького режиму, внаслідок його загального розхитання, хоч би на українських землях.

Знов же та обстановка, що світ увійшов у період т.зв. миру, означає, що ми мусимо далі продовжувати нашу визвольну боротьбу проти найбільшої імперіалістичної потуги світу, спираючись, як це ми завжди робили дотепер і як це лежить в основі нашої революційної стратегії, в першу чергу на власні сили українського народу.

Ставлячи наші визвольні революційні боротьбі в першу чергу на власні сили українського народу, ми, разом з цим, якнайвиразніше мусимо освідомати собі той факт, що нам приходиться вести нашу боротьбу проти однієї із найсильніших милітарних держав світу, проти імперії, яка сьогодні панує над 1/6 земної кулі із 200 мільйонами людей на ній. Наш противник - міцний. питання про союзники в нашій визвольній протибольшевицькій боротьбі стає тому перед нами як одне з важливих питань нашої революційної стратегії.

як ми, виходячи, з одного боку, з наших ідейно-політичних принципів, і, з другого боку, враховуючи всі наші реальні політичні можливості в цьому напрямі, можемо розв'язати це питання в даний момент і в даній політичній обстановці?

Відповідь може бути лише одна: нам треба змагатися до того, щоб разом з нами, разом з усім українським народом борючись проти кремлівських імперіялістів усі інші народи, поневолені більшовицькою Москвою, щоб разом з нами боролися проти більшовицької експлуаторської системи працючі маси всього Советського Союзу. Щойно під ударами революційної боротьби всіх, або хоч би більшості, поневолених народів ССРСР, щойно під натиском революційної боротьби працючих мас всього ССРСР не встоїться, розвалиться більшовицька імперія, і щойно тоді український народ, як і всі інші народи Советського Союзу, будуть мати змогу свідомо будувати своє життя. Оскільки в даний момент, не враховуючи боротьби прибалтійських народів такою загальною, всесоюзного масштабу, організованою, серйозною боротьбою проти більшовицьких поневолювачів та експлуаторів в ССРСР це майже не існує, то нам треба змагатися до того, щоб таку боротьбу серед народів і працючих мас всього ССРСР стимулювати, викликати, нам треба змагатися до того, щоб народи і працючі маси ССРСР таку серйозну революційну протибільшовицьку боротьбу почали. Така боротьба лежить у найріднішому інтересі народів і працючих мас Советського Союзу. Треба тільки, щоб народи і працючі маси Советського Союзу це правду якнайшвидше зрозуміли.

Щоб наші заходи в цьому напрямі були заходами реальними і щоб вони могли увінчатися успіхом, мусять існувати для цього щонайменше такі чотири передумови: 1/ наші ідеї, наша програма боротьби мусять бути прийнятні не тільки для українського народу, а й для найширших мас ССРСР; 2/ серед широких мас ССРСР мусять існувати невдоволення пануючим більшовицьким режимом.

Ці дві передумови сьогодні існують.

1. Наші політичні і суспільно-економічні ідеї - найпереломніші ідеї сучасного світу. Вони формувалися в нас в основному під час зустрічі нашого руху з широкими масами Советського Союзу. Вони являють собою здорову, передову синтезу всіх здобутків Сходу і Заходу. Наша програма найкраще відбиває прагнення і потреби як широких працючих мас, так і окремих народів ССРСР. Ми боремося проти гноблення і експлуатації більшовицькою імперіалістичною кляскою не-російських народів ССРСР - за перебудову ССРСР на принципі самостійних національних держав усіх народів, за свободне здійснення кожним народом його права на самостійне державне життя. Ми боремося проти упривілейованого становища і висиджування російського народу в системі ССРСР - за дійсну рівноправність між усіма народами ССРСР, за гарантовану систему вільних національних держав, за справжню, основну на цій рівноправності, дружбу і співпрацю між ними. Ми боремося проти соціального гноблення і економічного вигиску працючих мас ССРСР новою експлуаторською кляскою більшовицьких дельток - за побудову справжнього безкласового суспільства, за справжню соціальну рівність, за таку владу в державі, яка своїм найвидним обов'язком справді вважатиме служення інтересам якнайширших народних мас, а не своїм імперіалістичним планам. Ми боремося проти диктатури комуністичної партії, проти тоталітаризму всіх мастей, проти терору мвд і мвб - за справжню демократію, за справжні громадські свободи, за справжні права людини. Ми боремося проти імперіалістичних воєн, проти імперіалістичних загарбань - за справжній мир і дружбу між народами, сперті на систему вільних національних держав усіх народів світу. Наші найвидні ідейні гасла - "Воля народам!", "Воля людині!". Наші ідеї - це ідеї справжньої національної волі, ідеї справжньої свободи людини і громадянина, ідеї справжньої соціальної рівності і справедливості. Лише здійснення ці ідеї, народи Східної Європи і підбільшовицької Азії увійдуть в полосу свого справжнього розвитку і вийдуть, нарешті, на світові історичні шляхи.

2. ССРСР в ССРСР існує також загальне соціальне і національне невдоволення

зобов'язує: ми не можемо залишити мільйони обездолеваних, поневоленних і експлуатованих людей самим собі, ми не можемо не допомогти їм зрозуміти своє теперішнє становище і не вказати шляхів, які довели б їх до покращення їхньої долі.

Чи, отже, враховуючи, з одного боку, той момент, що нам у нашій боротьбі проти більшовицьких імперіалістів треба мати союзників, і, з другого боку, враховуючи наявність не лише конечно необхідних передпосилко в деяких сприятливих обставин для вилучення у визвольноревольційну протибільшовицьку боротьбу поневоленних народів і прагнучих мас усього СРСР, - наш революційний самостійницький рух може відкинути шлях розгортання революційної національної і соціальної протибільшовицької боротьби в усьому СРСР як шлях боротьби за побудову Української Самостійної Держави? Ні, ми цього шляху не відкидаємо. Ми їм приймаємо цей шлях у даний момент як наш шлях боротьби за побудову української Самостійної Соборної Держави.

Зрозуміло, що свима лише наявність конечно необхідних передпосилок чи навіть існування деяких сприятливих обставин для розгортання революційної боротьби в цілому СРСР ще ні в якій мірі не означають, що наші успіхи на цьому шляху тим самим автоматично забезпечені. Наші успіхи на цьому шляху цілком залежать від того, як ми наявні передпосилки і сприятливі обставини в умові використати, як ми за використання цих передпосилок і сприятливих обставин будемо боротися.

В ім'я об'єктивної правди мусимо сказати, що цей шлях - шлях розгортання революційної боротьби в усьому СРСР - покищо важкий. Їм нам відомо, що сьогодні являють собою народні маси СРСР. Вони сьогодні ще залізані і паралізовані емведівським терором, зневірені в власні сили, неотрясені ще цілком в більшовицького пропагандистського туману, вони сьогодні більшовиками брехливо поінформовані щодо дійсної суті теперішньої боротьби українського народу, вони сьогодні, поза народами Прибалтики і деякими народами Кавказу, часто національно дуже мало свідомі. Їх сьогодні важко підняти на революційну боротьбу. Їм нам також добре відомо, як важко вести революційну роботу в умовах тоталітарного більшовицького режиму, в умовах поліцейської емведівської системи. Нам сьогодні не легко дістатися до цих мас. Тим не менше цей шлях сьогодні єдинореальний і єдиноправильний шлях до нашої мети. І ми по цьому шляху підемо. Українські націоналісти вже не раз показали на ділі, що вони зміють досягти цілі, які для багатьох видаються неможливими до досягнення. Найважчі перешкоди на нашому історичному шляху ми завжди брали нашою ідейністю, нашим фанатизмом, нашою впертістю, нашим безприкладним героїзмом, нашою, для багатьох філістрів "безумною", вірністю. Чи наші високі революційні якості допоможуть нам вирішити боротьбу за нашу користь і в цьому випадку.

У зв'язку з тим, що ми приймаємо шлях розгортання революційної протибільшовицької боротьби в усьому СРСР за наш шлях боротьби за українську Самостійну Державу, де в кого можуть повстати такі сумніви: 1. Чи ми, розгортаючи боротьбу за порятунок цілого СРСР, не "загубимо" в цій боротьбі нашої основної і найвищої ідеї - ідеї Української Самостійної Соборної Держави? Чи ми не "втопимо" її у якихось всесюзних гаслах, не підмінімо їй якоюсь іншою, "всесюзною" ідеєю? 2. Чи ми, розгортаючи в ній наші сили для боротьби за широкі всесюзні цілі, не програємо в наслідок нашої боротьби на українських землях, що було б катастрофою для нашого руху, для всього українського народу?

Щодо першого сумніву, то ми вже сказали на початку статті, що ідея української Самостійної Соборної Держави ніколи і ні в яких умовах не може бути підмінена ніякою іншою ідеєю. Так розуміли цю справу засновники нашого руху, і так - повторимо це ще раз - розуміємо її сьогодні й ми. Ми постарасямося також, щоб так само її розуміли і ті, які після нас продовжуватимуть боротьбу в майбутньому. Всесь наш націоналістичний світогляд, фундаментом якого є свєводні і завжди буде в майбутньому наше розуміння нації, всі наші погляди на роль

національної держави в житті народу, всі традиції нашої багаторічної революційної боротьби, весь наш революційний патос цілковито виключають таке становище, щоб ми колинебудь "загубили" ідею Української Самостійної Соборної Держави.

Щодо другого сумніву, то ми його розуміємо, коли пояснимо, як і р а к т и ч н о треба розуміти ту нашу формулу, що ми боремося за побудову Української Самостійної Держави на Українських етнографічних землях шляхом розгортання національної і соціальної протибольшевицької революційної боротьби в усьому СРСР.

Цю формулу треба розуміти так:

1. Підпільну і масову ривихлиму революційну протибольшевицьку боротьбу ми організовуємо в основному на Українських землях. На організацію цієї боротьби на Українських землях ми кладаємо всі наші сили. Наше першочергове завдання на Українських землях - включити в революційну протибольшевицьку боротьбу це не включену дотепер частину українського народу.

2. Серед усіх народів СРСР, серед працюючих мас усіх національностей СРСР, в тому числі також і серед росіян, в даний момент ми в першу чергу тільки ведемо революційну протибольшевицьку пропаганду.

Така наша постановка в цьому питанні зумовлена, по-перше, нашими принциповими поглядами на наші відносини до других народів, по-друге, нашими поглядами на найбільш важливі завдання нашого руху в даний момент і завжди в майбутньому і, по-третє, станом тих відносин, які сьогодні існують серед окремих поневолених народів СРСР.

1. Наші погляди на роль нашого руху щодо поневолених народів і працюючих мас СРСР такі: /1/ ми повинні їм допомогти зрозуміти всю антинациональну і соціально-експлуататорську сутність більшовицькому; /2/ ми повинні їх переконати, що визволитися з-під большевицького панування вони можуть лише шляхом революційної боротьби проти большевицьких поневолювачів та експлуататорів; /3/ ми повинні допомогти їм нашим досвідом, нашими радами в тому випадку, якщо вони почнуть активно боротися проти большевиків. Разом з цим ми є принципово проти того, щоб змішуватися у внутрішні справи окремих народів проти їхньої волі.

2. Ми ствімо на становищу, що як сьогодні, так і завжди в майбутньому нашим найважливішим завданням, на виконання якого завжди мають бути скеровані всі основні наші сили, є якнайповніше охоплення нашої самостійницької революційної боротьбою всіх українських земель і всього українського народу, є постійне поглиблення і зміцнення нашої революційної самостійницької боротьби на українських землях, серед українського народу. Будь-яка інша політика з нашого боку означала б, що іменно "загубили" основну політичну і соціальну мету нашої боротьби; що виникла б із самого характеру нашого руху - "загубили" ідею української Самостійної Соборної Держави. цього ніколи не буде.

3. Більшість поневолених народів і працюючих мас СРСР перебуває сьогодні ще на низькому рівні національної і соціальної свідомості, це сьогодні не знає собі справи із скрайньо антинациональною та експлуататорською сутністю більшовицької політичної та суспільно-економічної системи. Серед народів і працюючих мас СРСР існує поки що стан пасивного невдоволення большевицьким режимом, вони сьогодні ставлять в основному лише пасивний спротив большевицьким гнобителям. Розуміємо, що при такому стані відносин в СРСР наше перше завдання полягає в тому, щоб внести в маси СРСР революційну свідомість: свідомість реакційності большевицької системи та свідомість виняткової приреченості українських національних територій на шляху, які ведуть до національного і соціального визволення. Таку свідомість у советські маси внесе саме на-

на революційна пропаганда, наша революційна протибольшевицька визвольна боротьба в цілому.

Який зміст мусить мати наша пропаганда, скерована до всіх народів і працюючих мас СРСР?

Наша пропаганда мусить бути спрямована на те, щоб: а/ розкрити імперіалістичну, протинародну суть большевицького режиму як в національному, соціальному і культурному відношеннях; б/ показати, що народи СРСР лише шляхом революційної боротьби зможуть завовтати собі справді вільне, справді заможне, справді щасливе життя; в/ доказати, що лише перебудова СРСР на принципі самостійних національних держав усіх советських народів підірве основи імперіалістичної Москви і щойно тоді кожний народ зможе влаштувати своє життя згідно зі своєю волею. Доки територія сьогоднішнього СРСР буде творити одну політичну організацію, доки Москва буде гнобити й експлуатувати всі, в тому числі також і російський, народи, доки кожночасні володарі Москви, мрійчи про світове панування, будуть винищувати мільйони людей голодом, у тюрмах, концтаборах, на непосильних роботах, на імперіалістичній війнах; г/ доказати, що лише, спираючись на принцип суспільної власності на основі знаряддя і засоби виробництва - з одного боку, і на принцип справжньої, не большевицької демократії - з другого боку, можна встановити справжню соціальну рівність і справедливість, можна побудувати справжнє безкласове суспільство; д/ роз'яснити, що питання міжнародного ладу в світі йи є проти імперіалістів всіх мастей і за побудову системи вільних національних держав усіх народів. Ми вважаємо, що лише така система забезпечить усім народам найкращі умовини існування і розвитку, справжній ти і тривалий мир; е/ пропагувати ідею спільного фронту боротьби всіх народів, поневолених большевицькою Москвою; є/ закликати народи і працюючі маси СРСР до революційної боротьби за побудову на Сході Європи і в Азії нового, справді прогресивного, справді справедливого політичного і суспільно-економічного ладу.

Таку нашу пропаганду ми стараємося вести всюди там, де це для нас у даний момент ^{лише} можливо. Таку пропаганду - усну, за допомогою листівок, наших видань - обов'язаний вести кожний учасник нашого підпільного визвольного-революційного руху, кожний член ОУН. на кожному учаснику нашої боротьби лежить у цьому відношенні величезна відповідальність. Мусимо використовувати кожну можливість, кожну нагоду на те, щоб сказати советським людям правду про наш рух правду про советський режим, щоб еказати їм шляхи до визволення. мусимо зробити все, щоб забезпечити собі успіхи на цьому шляху. мета такої нашої пропаганди в сьогоднішній момент - формувати революційну свідомість якнайширших мас СРСР і, вслід за цим, стимулювати виникнення активної протибольшевицької боротьби.

Треба ствердити, що вже сьогодні ми добилися у нашій пропагандивній роботі серед працюючих мас і окремих народів СРСР значних успіхів. ми вже сьогодні нотуємо цілий ряд випадків, коли то червоноармійці, усвідомлені нашою пропагандою, відмовляються боротися проти нас. ми вже сьогодні маємо факти, що советські люди, після ознайомлення з нашим рухом, з нашою програмою, активно виступають проти большевиців, активно нам допомагають. тисячі советських людей вже сьогодні цілковито схвально приймають нашу програму, захоплюються нашою боротьбою, одверто висловлюють своє невдоволення большевицьким режимом. до нас приходять листи від советської молоді, від советських селян, робітників, інтелігенції, у яких вони дають вираз свого захоплення нашим рухом, заявляють про свою готовність боротися разом з нами, бажають нам успіхів у нашій революційній роботі. в дальнішому ці успіхи будуть щораз більші, щораз серйозніші.

У зв'язку із сказаним дотепер постає чергове питання: які наші завдання на тому етапі боротьби, коли в різних середовищах, серед різних народів СРСР виникне активна, протибольшевицька революційна боротьба?

1. На цьому етапі ми будемо змагати до того, щоб всюди там, де виникне як-

тивна протибольшевицька боротьба, творилися підпільні революційні організації та центральні проводи цих організацій, складені з найкращих, найпередовіших революціонерів даних середовищ. Якщо такі організації і проводи цих організацій будуть повставати з власної ініціативи, без жодної допомоги з нашої боку, то ми такі факти будемо вітати з найбільшою радістю. ми будемо змагати також до того, щоб ці революційні протибольшевицькі організації ставали на нашу політичну платформу, тобто, щоб вони разом з нами боролися у першу чергу за перебудову СРСР на принципі самостійних національних держав, і, потім, якщо це буде відповідати їхнім ідеалам, боролися також за побудову в цих державах справді народного політичного і суспільно-економічного ладу.

2. Коли в СРСР виникнуть революційні протибольшевицькі організації та оформляться їх провали, ми, що особливо важливо, завжди будемо змагати до того, щоб з такими революційними протибольшевицькими організаціями, які будуть боротися за нещорокі українському народові цілі, входити в порозуміння, б'юскуватися з ними на те, щоб нашу спільну протибольшевицьку боротьбу координувати і, внаслідок їхнього, робити її сильнішою, ефективною, для большевицьких імперіялістів непереможною. Підкреслимо, що й на цьому етапі нашою основною політичною метою буде й Українська Самостійна Держава. Боротьба за побудову української Самостійної Держави, і на цьому етапі буде вживати всі наші людські і всякі інші сили. Поневолені народи СРСР, які підіймуться на революційну протибольшевицьку боротьбу, з'являються нашими природними союзниками. нас буде об'єднувати спільний ворог - гнобительський і експлуаторський большевицький режим, нас будуть об'єднувати - що було б особливо вигідно - й однакові цілі: побудова самостійних національних держав, побудова дійсног народного політичного і суспільно-економічного ладу в цих державах.

Зрозуміло, що, як ми вже на це вказували, революційна боротьба проти большевицьких поневолювачів та експлуаторів лежить у найглибшому інтересі всіх народів СРСР, усіх його працючих мас. Як українському народові, так і всім не-російським народам СРСР загрожує повне знищення з боку большевицької Москви. Як працючі маси України, так і працючі маси всього СРСР перебувають на становищі античних рабів. Визволитися із цієї жахливої неволі народи СРСР можуть лише в результаті повалення большевицької тюрми народів шляхом революції. український народ всупні перший на шлях революційної боротьби проти большевицьких імперіялістів. український народ перший зрозумів ту всю небезпеку, яка йому загрожує з боку большевицької Москви. український революційно-визвольний рух хоче відкрити очі на цю небезпеку всім іншим народам СРСР. ми хочемо вказати цим народам також той шлях, який веде до їх визволення. ми розуміємо це як свій обов'язок перед усіма народами і працючими масами СРСР.

ми, шукаючи союзників, звернули дотепер свою увагу, головним чином, на територію власне СРСР - на територію СРСР в його межах з-перед 1941 р. Та нині поневолені большевицькою Москвою народи - це не тільки народи власне СРСР. Серед поневолених большевицькою Москвою народів сьогодні опинилися народи також таких країн, як Польща, Румунія, Болгарія, угорщина, Чехословаччина, Югославія, Альбанія. Будучи формально ще не включеними до СРСР, ці народи фактично є окуповані большевицькою Москвою і терплять її жорстокий національний та економічний гніт. фактичним західним кордоном СРСР є сьогодні не ліній його західних кордонів з 1941 р., але сьогоднішня західна ліній його окупаційних зон у Німеччині та Австрії. ця обставина має першорядне значення для нашої боротьби в цілому, і, особливо, - коли йдеться про можливіх союзників у нашій визвольно-революційній боротьбі. народи країн світоокупованих большевиками - це народи з високою національною свідомістю, народи, які лише вчора мали власні самостійні

держави, і вони ніколи не погодяться з більшовицькими пануваннями над ними. ці народи вже сьогодні ведуть активну протибільшовицьку боротьбу. В світоокупованих більшовицькими країнах вже сьогодні діють протибільшовицькі революційні організації, вже сьогодні існують організовані революційні протибільшовицькі рухи.

У зв'язку з цим, наше перше завдання по відношенні до світоокупованих більшовицькими народів - увійти в порозуміння з усіми справді революційними, справді народними протибільшовицькими силами і зrealізувати на практиці ідею спільного фронту народів, поневолених більшовицькою москвою. В цьому напрямі дуже значний крок зроблено вже на еміграції. За ініціативою України представники більшості народів Південно-Східної Європи разом з представниками України, Білорусії, Прибалтики і Кавказу об'єдналися у єдину революційну протибільшовицьку організацію - в Антибільшовицький Блок народів /АБН/.

Різдя за об'єднанням протибільшовицьких сил на еміграції му сить прийти до встановлення фактичної співпраці між революційними протибільшовицькими рухами в межах самої більшовицької імперії та в т.зв. сфері її впливів. український визвольно-революційний римоостійницький рух уже від кількох років є першим і найгарячішим пропатором такої співпраці.

Перші спроби співпраці назого революційного руху з окремима назовими організаціями польського протибільшовицького підпілля дали уже гарні практичні результати. Шкода лише, що центральне керівництво польських протибільшовицьких революційних організацій не зробило це з тих фактів усіх належних висновків; багатьом з керівників польського протибільшовицького підпілля багато де в чому завалдають ще їхні імперіалістичні мрії щодо українських земель, їхній шовінізм. Та ми віримо, що більшовицька антинаціональна гнобительська і експлуаторська політика вже в найближчі роки допоможе зрозуміти всім протибільшовицьким, справді народним визвольно-революційним силам, що треба відсунути на задній план усі дрібні міжнаціональні непорозуміння, що треба остаточно відкинути всякий імперіалізм та шовінізм і стати на єдиноспасенний шлях широкої співпраці всіх поневолених більшовицькою москвою народів у їхній боротьбі проти більшовицького імперіалізму.

наше друге завдання щодо цих народів - допомогти їм пізнати всю протинародність, всю реакційність більшовицького, що боронитися перед більшовицьким наступом вони можуть лише шляхом організації активної революційної, підпільної протибільшовицької боротьби. треба сказати, що ні одної, ні другої справи всі ці народи виключно навіть з тими елементами, які вже сьогодні ведуть активну протибільшовицьку боротьбу, нісвід не усвідомляють. Найкращим доказом цього є той факт, що в таких країнах, як Польща, Румунія, Болгарія, Угорщина, деяка частина патріотів цих країн далася більшовицьким обманути і поставила всю ставку на політику т.зв. легальної опозиції, а підпілля змичайно підтримувало цю політику і зв'язало з нею навіть великі надії. виходить, що серед цих народів є ще багато навіть патріотичного елемента, який, не зважаючи на добре

справи з того, що таке більшовизм на ділі, вірять ще в більшовицьку "демократію", в можливість легальної політичної боротьби проти більшовицьких. Сьогодні ці всі елементи на власному досвіді побачили, як грубо вони помилувалися; більшовицьки всіди вже фактично опозицію зліквідували: в Болгарії повісили цеткова, в Румунії посадили до тюрми манію, міколайчик і надь черенц мусіли втікати за кордон.

Наше третє заклиання до народів Південно-Східної Європи - усвідомлювати передові революційні елементи окремих народів у тому, що вони в своїй визвольній політиці мусять орієнтуватися в першу чергу на власні сили народів, а не на інтервенцію з боку великодержав - противників ССРСР. Багато політиків цих народів, які орієнтувалися на таку інтервенцію, вже на ній здорово попеклися / всі ті, які пішли на творення т.зв. легальної опозиції/. Але до гірших результатів така орієнтація може довести в майбутньому. Великодержави підуть війною на ССРСР лише тоді, коли більшовики їм таку війну накинуть. До цього часу більшовики своєю антинціональною політикою можуть цілком розкласти, знищити окремі народи. Не допустити до цього можна лише шляхом організування активної протибільшовицької боротьби на окупованих та контрольованих більшовиками землях.

Нам треба також освідомити всі протибільшовицькі патріотичні елементи окремих народів у тому, що їх боротьба з більшовизмом може бути успішною лише в тому випадку, коли вони її вестимуть під справді прогресивними, справді народними гаслами, коли вони приймуть справді передову політичну і суспільно-економічну програму. Основні пункти цієї програми, згідно з нашим досвідом, повинні бути такі: а/ система вільних національних держав усіх народів; б/ демократія у галу політичного устрою окремих держав; в/ побудова безкласового суспільства, спертого на принцип суспільної власності на основні знаряддя і засоби виробництва та на демократичний політичний лад в середині країни. Коли вони такої програми не приймуть, вони в їхній протибільшовицькій боротьбі програють; програють головним чином тому, що не зуміють зловжити для себе мас.

Такі шляхи нашої боротьби за здійснення нашої основної політичної ~~програми~~ ^{мети} - за побудову Української Самостійної Соборної Держави. Вони не є під теоретичного міркування. Їх диктує нам обстановка, в якій ми опинилися і в якій приходить нам діяти.

Шляхи ці - повторюємо це раз - важкі. З цього ми собі цілком добре знаємо справу. Ми добре розуміємо також, що основна шанса на успіх боротьби на цих шляхах лежить сьогодні лише в нас самих, у високих революційних якостях наших кадрів. Ми постарасмося довести і в цьому випадку, що цієї єдиної шанси для нас вистачить, щоб пуститися на такі шляхи і мати на них успіхи. Численні позначки зростання революційних протибільшовицьких настроїв як у межах власне ССРСР, так і в країнах т.зв. нової демократії; мороз численніші факти активного спротиву більшовицьким гнобителям з боку народних мас власне ССРСР; симпатії, що їх зростає над рух як у межах власне ССРСР, так і в країнах т.зв. нової демократії; наявність організованої визвольної боротьби в країнах т.зв. нової демократії; мороз більша компромітація більшовицької політичної та суспільно-економічної системи - всі ці моменти тільки зпняють нас у тому, що перемога на цьому шляху буде за нами - за українським народом, за поневоленими більшовицькою Москвою народами та працюючими масами. Крім того, що шляхи ці важкі, ми мусямо також сказати, що вони перед нашим рухом, перед нашим народом відкривають широкі можливості, широкі перспективи. Сьогодні ми йдемо в авангарді протибільшовицької боротьби. Ми ввійшли ось уже в п'ятий рік наших революційних змагань проти більшовицької лосви. Народом цього довгого, як на більшовицькі відносини часу більшовикам не вдалося нас розбити, знищити. Протягом цих років ми здобули великий досвід в організуванні і веденні боротьби в більшовицьких умовах. такого досвіду не має жоден з поневолених більшовиками народів. Ми долбилися в нашій протибільшовицькій боротьбі значних успіхів. Таких успіхів нвогалні не має жодний теперішній ~~жодний~~ протибільшовицький рух. Ми маємо передову програму боротьби, передову програму майбутнього ладу в нашій державі. такої програми сьогодні заком не має жодний з протибільшовицьких рухів. Це все забезпечувати - не нам авангардну роль в протибільшовицькій визвольній боротьбі і в майбутньому. могутня революційна боротьба десятків народів, соток мільйонів поневолених і експлуатованих наших працюючих за новий політичний і суспільний лад на Сході Європи й Азії, за новий лад у світі, - і Україна на переді цієї революційної боротьби, і

Україна в авангарді сил прогресу в їхній боротьбі проти більшовицької реакції, у їхній боротьбі за перемогу ідеалів волі народів і людина, у їхній боротьбі за перемогу ідеалів соціальної справедливості, соціальної рівності, - ось перспектива майбутнього. Хіба ж ми можемо зрезигнувати з того, щоб здобути для України належне її місце серед усіх інших народів? Хіба ж ми можемо зрезигнувати з того, щоб закріпити за українським народом славу найбільш волелюбного, найбільш революційного, найбільш прогресивного народу? Хіба ж ми можемо зрезигнувати з того, щоб кликати на боротьбу в ім'я наших високих ідей усіх, кого лише гнітить ярмо кремлівських поневоливачів та експлуатагорів, хто лише здібний боротися? Ми, українські націоналісти-революціонери, з того зрезигнувати не можемо.

Під ударами революційної боротьби поневолених народів і експлуатованих працюючих мас не встоїться більшовицька імперія. Вона впаде, щоб на сході Європи і в Азії зробити місце новому, справді народному, справді прогресивному ладові. На її руїнах, у своїх незалежних національних державах волелюбні народи почнуть булувати справді вільні, справді щасливі життя. На її руїнах здійснить свою найвищу політичну і соціальну мету - побудує свої самостійну соборну національну державу - і український народ.

Н.С. Не перед опублікуванням цієї статті несподівано стало відомо, що ідилія між більшовицькою Москвою і одним з її найбільш завансованих та, як могло здаватися, надійних агентів - Тітом... скінчилася. Одверто імперіалістична, нахабна політика більшовицької Москви поставила в опозицію до себе навіть таких комуністів, як Тіто, Карделєв та інші керівники югославських комуністів, поставила в опозицію до себе навіть такий загін своєї агентури, як комуністична партія Югославії в цілому. В таборі васалів більшовицької Москви стався серйозний виліт. Крім поневолених народів та експлуатованих працюючих мас, проти більшовицької Москви починають підійматися і допенеріанні її вислужники. починають хитатися і ті стовпи, що на них спирається вся ніч більшовицької імперії. Зрозуміло, що це тільки сприятиме успішному розгортанню визвольної боротьби українського народу, визвольної боротьби всіх поневолених народів, що це тільки прискімує розвал більшовицької терми народів. Крім цього, для нас, українських революціонерів "ухил" Тіта показовий ще й в такому відношенні: якщо одверто імперіалістична політика більшовицької Москви довела до опозиції і активного спротиву навіть у рядах її агентури, то в оскільки більшій мірі вона повинна призводити до кристалізації революційної свідомості поневолях більшовицької Москви народів та працюючих мас, в тому числі і свідомості про необхідність революційної визвольної боротьби проти московсько-більшовицьких імперіалістів! Революційна, організована і в рамках одного спільного фронту координована боротьба поневолених більшовицькою Москвою народів може стати дійсною вже в недалекому майбутньому. Н.П.

Серпень, 1946 р.

---0000---

З БОЛЬШОВИЦЬКОЇ КОЛЕКТИВІЗАЦІЙНОЇ АКЦІЇ НА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

Зайняті весь час боротьбою з українським визвольно-революційним рухом, більшовицькі окупанти повели посилену колективізаційну акцію на Західно-українських землях /ЗУЗ/ щойно, властиво, в 1946 - 47 рр. ця акція зразу стрінулася з якнайзавзятішим спротивом усього українського селянства так, що до половини 1947 р. більшовикам удалося тут сколективізувати в загальному не більше, як 2 - 4 % усіх селянських господарств.

Росени 1947 р., # особливо весною і літом 1948 р., колективізаційна акція на ЗУЗ стала загальною і прибрала дуже гострі форми.

Щоб зловути від селян заями про вступ до колгоспів, більшовицькі гнобителі - чиновники партії та адміністрації, органи мжд та мgb - вдаються до найрізноманітніших та разом з цим найпідлілих підступів та шахрайств, до найпідлілишого шахрайства, до найжорстокішого терору.

Одним із найбільш поширених "підготовчих" прийомів більшовиків, що вони його застосовують, щоб змусити селян вступити до колгоспу, є обкладання одноосібників, а зокрема т.зв. куркулів, величезними, ніяк не можливими до виконання, контингентами, для ілюстрації того, кого більшовицька адміністрація вважає за "куркулів", наведемо один приклад. На зауваження одного з голів сільради, що в його селі "куркулів" немає, відповідальний працівник адміністрації в м. Лосів /Станіславівська обл./ подає йому таке визначення поняття "куркуль": "Ти нам подавай /як "куркуль" - прим. наша/ таких селян, що мають гарну хату, корову, лошака, вихід до дороги, мають що їсти і в що вдягнутися". Як бачимо, для того, щоб потрапити сьогодні в категорію куркулів, не треба багато... коли селянин обкладений непосильною нормою, не злать назначеного йому контингенту, тоді він або йде на суд, на основі вироку якого йому дуже часто конфіскують майно і запроторюють на довгі роки на каторжні роботи, або, щоб рятуватися перед жорстоким вироком, мусять підписати... заяву про вступ до колгоспу, часто ставати його "ініціатором". Щоб обвинити і першу, і другу перспективи, багато селян ЗУЗ відрикується свого майна, покидають свої хати і ~~у~~закать з очей місцевої влади. Другим таким загальнопоширеним прийомом є шахрай усіх тих, які є на емелітському обліку з політичних причин: усіх тих, що мають когось з ближчої чи дальшої рідні в підпіллі, у "випадку" за кордоном, тих, що на них є якінебудь підсирілля, дуже часто цілком фіктивне, у співпраці з підпіллям, тих, що колинебудь впродовж свого життя брали участь в українському громадянському житті і в державному будівництві в 1918 чи 1941 рр. і т.п.

Часто жертвами більшовицької "роз"секральної акції в справі колгоспів стають і цілком припадкові селяни. Ім часто більшовицькі чиновники "роз"яснюють" усі переваги колгоспного ладу, ~~т-роби~~ ^{наш злочин} шахрайують, обманюють, тероризують, - впродовж цілих місяців.

Більшовицькі обманщики ~~деку~~ ^{дуже} також часто селян, головним чином, менше впролених, стараються зловути заями про вступ до колгоспу підступом. Діють їм підписувати, нпр., різні, цілком іншого характеру, квитанції /за вивітку дров з лісу, за зданий контингент/, різні господарські списки, заяви про те, що даний селянин прийде на мітинг, тощо, і в той же час, хитро маскуючи, підсудвають до підпису заяви про вступ до колгоспу. Часто така заява буває під всякими квитанціями під калькою, крізь яку відбивається підпис селянина.

В багатьох селах більшовики творять колгоспи з працівників із східних областей голодухчик, і з всякого насланого російського і партійного елемента.

Коли ж, як це звичайно буває, всі такі "безкровні" способи не дають більшовикам бажаних результатів, тоді всю справу перебирають опричники мжд, які стараються зловути заями про вступ до колгоспу своїми "методами": посылки, арештуванням, наймажливішими звірствами.

Практично колективізаційна акція виглядає так. Райцентр висилає в село колективізаційну "бригаду", складену з озброєних чиновників партії та адміністрації, з офіцерів мжд-мgb та рядових шведицьків, які "працюють" над окремими селами цілими тижнями, а то й місяцями. Більшовицькі опричники доти шахрайують, тероризують, шахрайують, арештовують, б'ють і тортурують селян даної місцевості, доки не вдається їм заломити хоч би кількох селян, від яких вони зараз видають заяви вступу до колгоспу. Після цього більшовицькі грабіжники забирають від цих селян їх господарський реманент, худобу, збіжжя, насильно, не зважаючи на найзавятіші протести вибирають з-поміж них голову колгоспу, бригадирів іт. п. гий тей... колгосп готовий. Під колгосп забирають найкращі в селі будинки, викидають з них їх власників, найчастіше не-колгоспників, відміряють найкращу землю,

також загальноселянську, а не лише власну колгоспників, забирають до колгоспу в усіх селян знаряддя, худобу, збіжжя на посів. На колгоспні роботи кенуть також не тільки чорних колгоспників, але дуже часто всіх селян поголовно. новостворені колгоспи часто охороняють групи мід або ча, "стрижки", групи збройного виступницького та насланого елементу.

Насильною колективізаційною акцією на ЗУЗ, як і раніше в усьому советсько-союзі, більшовицькі імперіалісти переслідують у першу чергу політичну мету. Їм йдеться про те, щоб, підірвавши економічну силу селянства і знищивши шляхом колективізації його економічну незадаєжність, взяти його таким чином як найміцніше в свої руки і цілком собі його підкорити. В сьогоднішніх умовах Західної України більшовики шляхом колективізації хочуть також якнайміцніше вдарити по західно-українському селянству як основній базі українського визвольного-революційного руху. Через колгоспи до знищення українського визвольного-революційного руху - ось першочергова мета сьогоднішньої більшовицької колективізаційної акції на ЗУЗ. Та тут більшовицьким імперіалістам прийде́тсь перерахуватися.

Західно-українське селянство, добре розуміючи, що в більшовицьких колгоспах чекає його тільки голод і нужда, та керуючись інтересами української визвольного-революційної боротьби, зустріло більшовицьку колективізаційну акцію загальним і якнайрішучішим спротивом. В теперішній момент боротьба проти колгоспів стала одним з основних ділянок протибільшовицької боротьби на ЗУЗ. Селяни бойкотують колгоспні мітинги, зривають їх, всіляко демонструють проти колгоспів, цілими селами втікають під час колгоспних акцій у ліси, заховають в різних сховках. Не підписують заяв вступу до колгоспів не тільки під шантажем, будучи арештованими, але й під безпосереднім терором, під найсильнішими побиттями. Селяни часто камінням, а то й зброєю, проганяють із сіл більшовицьких агітаторів, знищують їх, не дозволяють зорвати свої поля, руйнують створені колгоспи, знищують "колгоспний актив".

Селянство в його протиколгоспній боротьбі підтримує і ним керує українське революційне підпілля. ОУН і УПА ведуть широку протиколгоспну пропаганду листівками, закликами, безпосередніми розмовами, мітингами. ОУН і УПА інструктують селян про способи протиколгоспного спротиву, про саботаж у створених уже колгоспах. Відділи УПА і бойвки ОУН безперервно проводять акції нищення колгоспів, колгоспного реманенту, ліквідуєть набагивішних організаторів колгоспів з-поміж більшовицьких окупантів та виступницького елементу. Донні УПА і ОУН провели свої бойові і ліквідаційні акції у близько 50 % новостворених колгоспів. Без підтримки революційного підпілля такий спротив західно-українських селян більшовицькій колективізаційній акції, як його сьогодні спостерігаємо, був би не можливий.

Не зважаючи на величезний натиск, більшовицька колективізаційна акція донні не дала більшовикам більших результатів. Сколективізовано це тільки дуже незначну кількість селянських господарств, при чому всі новостворені колгоспи - це, з господарського і організаційного погляду, дуже мізерні підприємства. Їх безперервно підривають і руйнують саботаж та ліквідаційні акції українського селянства та підпілля.

Боротьба за колгоспи з боку більшовицьких гнобителів та боротьба проти колгоспів з боку західно-українського селянства, підтримуваного й керованого революційним підпіллям, - тривають. Кожен день приносить мораз нові факти як, з одного боку, найжорстокішого більшовицького терору, так, з другого боку, - найважливішого спротиву проти колгоспів західно-українських селянських мас, підтримуваних і керованих революційним підпіллям.

Ми подасмо нижче кілька картин з більшовицької колективізаційної акції на ЗУЗ.

29. IX. 1946 р. в с. Глина /р-н Козова, Тернопільська обл./ більшовики з р-ну наповнили льохи деяких мурованих будинків біля сільради водою і туди вкладали селян за те, що вони не хотіли підписувати заяв вступу в колгосп. Селян у воді тримали доти, поки котрий з них не згодився "добровільно" вписатися у колгосп. Для охорони таким чином створеного колгоспу змісця призначено 12 озброєних посіпаків.

зимов 1947 р., в с. Ковалівка /р-н Дблонів Станисл.обл./ в большевицькому колгоспі загинуло з голоду 4-ьох колгоспників.

6.III. 47 р. в с. Лука Велика /р-н Млиулинці, Терноп. обл./ заїхали нач. ро мтб Сугенко та III-ій секретар райпарткому Фьорко з банделом 20 емведистів з метою заложити в цьому селі колгосп. Вся ця зграя впродомж двох тижнів безперервно проводила в селі основні ревізії і розшуки, зриваючи в хатах долівки, ~~печі~~ ^{печі}, розвалюючи ^{стіни} ісе руйнуючи і демолюючи, арештовуючи та шантажуючи селян, щоб цим способом примусити їх вступити в колгосп. Нкінці, одного дня емведівські опричники арештували 60 селян та сказали їм: "Якщо ви підпишете заяву, то пустимо на світ, а, якщо ні, - не вийдете більше з тюрми". "Ми знаємо, хто ви такі, ви всі бандерівці." Ми на вас маємо досить компромітуючих матеріалів". на адресу селян полився цілий потік грозьб. на всі ці грозьби з гурту селян піднявся один господар і сказав: "Сибір для нас сьогодні вже не страшний. ми воліємо смерть, чим колгосп, воліємо смерть, чим життя у неволі". слова господаря підняли всі арештовані. Вони почали кричати: "Бандити, чому мучите нас? ми не підемо в колгоспне ярмо! ми не боїмося Сибіру!". чужчі оклики із сільради, сьди збігалася ціла зрба селян, передусім жінок, збіглися з камінням у руках юнаки-підростки. всі вони почали підносити протибольшевицькі оклики та намагались схопити в свої руки емведистів організаторів колгоспу. емведисти повили арештованих та прикладами автоматів почали оборонятись перед камінням та кулаками демонструючи. Вони мусіли втікати з села. Колгоспу в с. Лука Велика не заложено.

25.III.47 р. в сс. Загір'я і Гарбузів /р-н Заліці, Терноп.обл./ місцеві селяни повісили активного організатора колгоспу і емведівського донощика Балтаревича та активного організатора колгоспу мельника.

17.м.квітні 47 р. в с. Великі Лучки /округа Мукачів, Закарпатська обл./ на селянське поле приїхали большевицькі трактори орати поле під колгосп. Побачивши це, селяни обкидали трактористів камінням і примусили їх залишити поле. на другий день ці селі трактористи приїхали вже під охороною міліції. Селяни з котлами і камінням кинулись на міліцію і примусили її тікати. цього ж вечора спалено хата і всі господарські забудовання 4-ьом сталінським паслужникам - "ініціаторам" колгоспу в цьому селі. Подібне було в сс. Моза /округа Іршава/ і в с. Горінчево /округа Зуст. /.

12.V.47 р. в с. Дунів /р-н Заліцки, Терноп.обл./ заїхали секретар райкому партії Зіненко, голова райвиконкому Павлик, голова райземвідділу Шевченко, нач. мтб Запорожець, лейт. мтб Іваденко і Амурсько та 40 озброєних емведистів. Вони вігнали людей до "клубу" на мітинг у справі організації колгоспу. тут намовляли селян "по-доброму" вписатись до колгоспу, бо, інакше, як казав Шевченко, "поллється кров". Селяни, почувши про колгосп, почали розсихати емведівські отійки та покидати мітингове приміщення. За ними з грубими вигуками пустились емведисти та прикладами крісів знову зганяли селян до "клубу". після мітингу Шевченко викликав селянина присяжника Івана та казав йому підписати заяву вступу в колгосп. коли селянин відмовився, Шевченко вихнув його до сусідньої кімнати, де вже ждали опричники від. вони накиннулися на нього за його зв'язок з українським підпіллям та почали залякувати вивозом на Сибір, судом. жінки ждали Коли погрози не помогли, кілька емведистів почали його бити по обличчю і всьому тілі. Нкінці дали йому в одну руку олівець та підсунули заяву до підпису, а другу руку дотя притискали дверми, доки згаданий селянин не підписав заяву. Подібним способом примушували підписувати заяву про вступ до колгоспу й інших селян.

25.VII.47 р. в с. ~~Моза~~ Боза Боля /р-н Краковець, Львівська обл./ мид арештувало селян Мрудзя Івана, Галайка Степана, Твердохліба Степана, Стисовича Ірація, Дулич Пелагію, Палчак Катерину, Хмут Теодозій /феса/. їх їдх тримали 7 днів у районній в'язниці, де по-звірськи їх били, примушуючи підписати заяву вступу в колгосп.

В м.серпні 47 р. в с. Струтин Нижній /р-н Рожитів, Станисл.обл./ емведівські колгоспні "агітатори" під керівництвом секретаря райпарткому Кравчука, щоб покарати за відмову вписатись у колгосп, забрали у селян кізота Федора і дідохи Степана - корови, з селян Думенки Василя і Луціра миколи - все рухоме майно

і Відох Степана - корова, і селян Думенки Василя і Луціва яколи - все рухо-
ме майно і поле, селянам Відоці Степанові, Луцівові Михайлові і Оренчукові
Федорові "присудили" кару по 5 тисяч рубл., селянам Вабієві Ісаклеві, мельнико-
ві Павлозі і Марії Анні наказали покинути свої хати, які повинні перейти на влас-
ність колгоспу або, коли хочуть цього оминуть, самим вписатись у колгосп.

В м. серпні 47 р. в с. Головинці /р-н Корець, Рівненська обл./ більшовицькі
агітатори зя колгоспи разом з бандою емедеистів вдень улаштували мітинги на
які прикладами крісіп зганяли людей, а ночами ходили хатах від хати до хати і
тут спілками переорікуваннями і знущаннями примушували селян вписатись у кол-
госп. Одного місцевого хлопця - "стрибка", який не хотів підписати заяву, так
по-агірецьки збили, що другого дня ранком його, всього скривавленого, у важкому
стані погребла рідне в район до лікарни.

В м.серпні 47 р. в с. Дубенка/ р-н Коропець, Терноп.обл./ селянам Залесько-
ву Б. і Яценкові І. більшовики наклали по 16 ц. контингенту збіжжя. Коли вони
це здали, їм наклали ще по 8 ц. Коли вони і це здали їм наклали знов по 8 ц.
Коли селяни цього вже не могли здати, секретар райпарткому Криорот сказав їм:
"Або будете засуджені по кільканадцять років важкої праці, або підпишіть заяву
вступу до колгоспу".

Вітом 47 р. в с. Дубровола і Барин /р-н Бучач, Терноп.обл./, де вже було ство-
рено сталінські колгоспи, скрізь на колгоспних полях побудовано вежі, на яких
весь день сиділи озброєні емедеївські ворці, які пильнували, щоб загнані силою
в колгосп селяни не зрізували колосків, не палили збіжжя. Крім цього, на полях
постійно мешталися групи по 7 - 10 озброєних емедеистів.

14.ІІ.47 р. в с.Жабокрики /р-н Козин, Рівн.обл./ І-ий секретар райкому партії
Харченко з 5-ма емедеїстами закликав по-одному в сільраду дідких селян та
списувач нібито їх господарський реманент. Пізніше кожному сказав підписати цей
вкт, бунітце для того, щоб ствердити, що в них дійсно знаходяться описані речі.
Після закінчення своєї роботи Харченко оголосив, що всі гакликувані селяни доб-
ровільно підписали зобов'язання злати весь господарський реманент до колгоспу.

28.ІІ.47 р. в с. Горуцько /р-н Мединці, Дрогобицької обл./ до селянина Ду-
дича Федора прийшли 2 емедеїсти з місцевого гарнізону і забрали його до сіль-
ради. Ввійшовши в сільраду, Дудич почув з другої кімнати людські зойки і гру-
бу московську лайку. Звістки вийшов уповноважений райкомунпартії Полідук і сказав
до Дудича: "Ти знаєш Джевалу Федора? Він молодий, то витримав, а ти старий
здохнеш у наших руках; підпиши добровільно заяву в колгосп, то не будемо тебе
бити". Коли Дудич відмовився, його вкинули до погребу, де він мав "пів години
надуматись". По півгодині його взяли в кімнату, де вже ждав емедеїст Катаєв.
На вступі Катаєв заявив, щоб Дудич "добровільно" підписав заяву вступу до кол-
госпу, бо йому "халь бити такого старого". Дудич не згодився. Тоді на нього ки-
нулись 2 емедеїсти, які почали його бити куди послало так, що Дудич втратив при-
томність і впав на колівку. Його віділяли водою і знову повели в погреб "надуму-
ватись". Так до півгодини Дудича кликали до Катаєва, били, відливали водою і
відводили в погреб "надумуватись". Після шостого разу його, ніпритомного, вки-
нули до одної кімнати в сільраді на купу тіл інших збитих, непритомних селян.
Тут Дудич знову утратив притомність, ранком до кімнати ввійшов ІІ-ий секретар
райкому партії Колбаса і, вказуючи на нього, крикнув: "Гатово!" Двох емедеїст
тіл взяли Дудича за плечі і вкинули на подрір"я. На третій день до нього прий-
шов голова сільради, Гриньків, і повідомив його, що він є членом колгоспу, хоч
Дудич, не зважаючи на всі тортури, згадані заяви не підписав.

В цій самій групі катованих селян с. Горуцька знаходився теж селянин Бірта *
Ісакль. Осв як виглядав його "впис" в колгосп. До Бірта прийшли 2 опричники
емедеї опівночі 28.ІІ. коли він увійшов у сільраду побачив там ще інших селян,
а між ними - Луця Івана та Підлузного Федора. З сусідньої кімнати було чути сто-
гін битой людини і російську лайку. З цієї кімнати почувся голос: "Підлузний,
вхалі!". Звіділь Підлузний ввійшов, і рівночасно з кімнати вийшов весь скривав-
лений Луць Іван. За хвилину з кімнати було чути крики більшовиків і стогін катов-
ваної людини. Бірта покликали шостим. В кімнаті він побачив ІІ-го секретаря
райкому партії Колбасу, насланого партійця Полідука та двох цивільних незнамих

Тому ~~немає~~ більшовиків. Колбаса почав налагати, щоб Вірт вписався у колгосп. Коли Вірт не погоджувався, Колбаса показав на двох цивільних і погрозив: "У такому разі зацікавися з цими товаришами". По цих словах колбаса і Поліщук покинули кімнату. Обидва цивільні більшовики кинулись до Вірта, розлягнули його по голові і почали бити наганями по ребрах і животі, так що він повалився на землю, а з битих ран почала текти кров. Лежачого Вірта більшовики взяли на руки і вкинули до другої кімнати, де вже лежав збитий Підлукня. По підгодинах його знову закликали і, б'ючи наганями, питали: "Підпишеся заяву?" Вірт говорив: "ні!" По якомусь часі в кімнату увійшли колбаса і Поліщук і знову казали підписувати заяву в колгосп. Вірт почав відмовлятися, що в нього збита рука, і він, хоч би хотів підписати, то не може. Тоді Поліщук силою вхнув в руку Вірта ручку, захопив його сильно за руку та потім його рукою по панері і, сміючись, закричав: "Підписав!" Тоді вийв Вірта за плечі і вихнув за двері, аж знеможений Вірт поповалився на землю.

5.У.47 р. ге. с. Бокійма /р-н Радивилів, тепер Червоноармійськ, Гісен.обл./ 20 есвросних есведистів силою зігнали на мітинг селян. Тут їм казали підписувати заяву вступу до колгоспу. Коли селяни не хотіли підписувати, тоді есведисти зарядили голосування: "хто проти колгоспу". Бачучи грізну постапу збройних есведівських опричників, ніхто з селян не відважився одверто заявити, що він є проти колгоспу. Тоді есведисти оголосили, що "в такому разі всі селяни є за колгоспам" і що колгосп в їхньому селі - вже оснований. Обурені селяни почали протестувати і не зважаючи на перешкоди есведистів, покинули мітингове приміщення. Валилились самі есведисти, які тут же "вибрали" правління колгоспу.

В м. жостні 47 р. в с. Гербіца /р-н Ходорів, Дрогоб.обл./ за спротив колективізаційній акції більшовики вивезли зі села 11 родин та розстріляли молодого хлопця лесарва Степана.

Зимом 48 року більшовики заснували колгосп на передмісті райцентру Букачівці /Станисл.обл./ - Слободі. члени цього колгоспу /в м. Березні 48 р. було їх 32/ - це розкошпировані агенти мид, що повтікали з різних сіл перед народним гнівом, і голодуючі із східних областей, які зимом приїхали туди за хлібом. Тому, що всі ці члени колгоспу не мали ні землі, ні господарського знаряддя, ні худоби, більшовики дорогою конфіскації забрали без розбору всю найкращу землю, що належала до селян-односособників цього села, та пограбували худобу, реманент, будинки й інше майно селян, вивезених у місяці жостні 47 року на Сибір.

Зимом 1948 р. більшовики заложили колгосп в с. Лопузна /р-н Бібрка, Львів. обл./ . Недоброськими побиттями вони отримали від селян 6 салв. Крім зауцань, до отримання цих салв допоміг їм підступ: більшовики дали згаданним селянам до підпису список їхнього майна. Під списком знаходилась заява вступу в колгосп, на якій підпис селянина перебився кризь умічену під списком кашку. колгосп примішено на господарстві вивезеної на Сибір родини. Районна газета змісця опублікувала, що колгосп в с. Лопузна вписався 22 родини.

15.У.48 р. в с. Андяня Коля /р-н Жостиська, Дрогоб.обл./ покінчив самогубством гоова спідоствереного більшовиками колгоспу. Він не міг довше терпіти докорів рідні та бойкоту селян за те, що став головою колгоспу.

В с. Библо /р-н Ляханковичі, Дрогоб.обл./ більшовики намагались за всяку ціну заложити колгосп впротязь усього 1947 р. З цієї метю вони морав влаштували в цьому селі мітинги, силою згаляючи на них селян, та агітацією, гровьбамі і ваятакем намагались змусити селян підписати заяву вступу в колгосп. часто живали прямих нахрестів. нар., 27.УІІ.47 р. після мітингу і-ий секретар райкому партії Сердик запропонував присутнім селянам підписати заяву вступу в колгосп. ~~Частина селян збрала~~ ~~вирішила~~ ~~вирішила~~ Коли ж ніхто на це не погодився, Сердик сказав, дозволи селяни не хочуть нині це підписувати заяву, то хай вони тільки підпишуть зобов'язання, що прийдуть на наступний мітинг у справі організації колгоспу.

Щоб залобуватися нахабного агітатора, не приглядаючись, таке нібито зобов'язання підписали дві жінки. Зразу зоріянтувавшись про підступ, вони почали протестувати; всі присутні почали підносити протибільшовицькі оклики та покинула мітингове приміщення. Щоб зломити протиколгоспний спротив селян, у м. грудні 47 р.

в с. Библо закартували бригада з 15 большевиків - 21-ий секретар райкому партії Петренко та озброєні емедексти, яких район зобов'язав заложити в цьому селі колгосп. Вони з-початку влаштовували пропагандистські мітинги, а рівночасно пильно збирали "компромітентні" матеріали на різних селян. Пізніше безперервно вдень і вночі ходили по хатах та зібраними "матеріалами" шантажували намічені жертви. Часто силою зганяли селян до сільради та, коли вони не хотіли підписувати заяву, били їх та кидали до льохів, де мучили їх холодом і голодом. Дайрона Осипа, який мав довгого свідчення у льоху, таки не хотів підписати заяву, прив'язали шнурком за полові органи і так довго волочили по колівці, аж доки він не погодився вписатись до колгоспу. В подібний спосіб тортуровано багато інших селян - кандидатів у колгоспники. Погрози Сибіром, шантаж, терор і тортури зробили своє. 21.II.47 р. большевики мали 40 заяв вступу, і на окремих зборах "колгоспників" Петренко ще навіть прочитав список правління свіжоствореного колгоспу "ім.Шолохова". Намічено в цьому списку правління ніхто з колгоспників не вибрав, та й самі колгоспники всіма силами почали відмовлятися від накинених їм функцій. "Шолова" колгоспу - Неофіт Петро два тижні скривався, щоб тільки не сповняти своїх нових обов'язків. Щойно, коли його арештовано, він, загрожений тюрмою погодився очолити колгосп. Подібно, як голова колгоспу, поставились до новоствореного колгоспу і всі нові колгоспники. Вони всіма способами саботували ~~всі~~ заарядження у зв'язку з організацією колгоспу. Кінці 29.I.48 р. всі колгоспні заарядження, реманент, насіння збіжжя, документи знищили повстанці. Коли ж большевики знову дещо загосподарили цей колгосп, 29.III.48 р. повстанці знищили його вдруге. на весну колгоспники і всі інші, силою гнани на колгоспне поле, селяни-одноосібники провели підковитий саботаж усіх колгоспних робіт. 2.IV. для гонення колгоспників до праці на полі в село зайхав окремий гарнізон мід в силі 15 чол., під ком. Сидоренка, озброєні 4-ма кулеметами і крісами. Нпр..5.IV. гарнізонники силою гнали селян на колгоспне поле. Коли селянин Вліцій Василь ставив сильний опір, його до крові збили і під крісом завели на поле, де він під вартою мусів розсідати по полі томасину. Тря інші селяни, яких вдалося емедекстам зловити цього дня, теж працювали на полі під озброєною вартою. Всі інші селяни, порозбігались по інших селах та всіляко позаховувались. подібним способом проходили роботи на колгоспній ріллі впродовж всієї весни; щоденно озброєні посіпаки гнали на колгоспний лан селян прикладами крісів, щодня селяни втікали і ставили всілякий спротив, щодня працювали на ріллі під збройною вартою. ось картина з 19.IV.8. емедексти левили по селі людей до праці в колгоспі. Вони спіймали хлопця Романшина Івана, який перед ними втікав, і важко його побивали. Пізніше побачили селянина Славолімихайла, уорав свою ріллю /одноосібник/, кинувшись на нього та казали йому йти орати своїми кіньми до колгоспу. коли він відмовився, звалили його на землю, заложили на шию ремінь, та почали волікти до колгоспу. жінки і діти відмовилих Господареві почала лягати устами і носом кров. Тоді його завели в сільраду, до арешту. Другого дня примусили сіяти в колгоспі овес. 15 інших селян, зловлених цього дня, між ними 3 важкопобиті, працювали на колгоспному полі знову під контролем.

21.VI.48 р. в с. Ілуниська /р-н Жидачів, Дрогоб. обл./ прийшла бригада по організації колгоспу в числі 21 чол. на чолі з нач. розкварту майором Голенком. В числі комісії були теж уповноважені мід на село Голод, представник з області, емедексти. Коли населення побачило всю цю зграю, кинулось тікати в сусідні села і поля. Емедекстам удалося зловити на колгоспний мітинг усього 20 селян, яких змістя ваяли під ключ. Після мітингу, вчором, їх по-одному ~~викидали~~ перед большевицьких чинув і пропонували підписати заяву вступу в колгосп. Коли ж арештовані відмовлялись, на них кидались емедексти і побивали до непритомності. Рівночасно силою впили в руку рлівець та, схопивши арештованого за руку, намагались зротиби цією рукою на заделегіть приготованої для кожного заяві хоч би найменший знак, що рахувалось за підпис даного селянина. Ра усіх 20-ти важкопобитих селян, найважче побити селян Здирка Йосипа і Комарницького Станіслава. Слід зазначити, що під час всіх цих знудав під сільрадою чекали жінки, діти катованих, які

весь час, коли було чути з середини ляскіт ударів і стогін катованих, підносили гострі протибольшевицькі оклики, силою намагались вдертись до приміщення сільради і розправитись з катями. Досередини сільради весь час було чути оклики: "Нати-комуністи, за що мордуєте!", "забирайтесь геть, окупанти!", "ми колгоспу не хочемо, до колгоспу не підемо.", "злодії, грабіжники, бандити!" і т.п. Обурення зібраних досягнуло свого вершка, коли зі сільради випхали неприємного, збитого Здрірка Йосипа. Зібрані жінки кинулись у бік сільради, кидались на емведистів і спихали їх у глибокі калюжі болота, що були біля сільради. Емведисти, обороняючись прикладами автоматів та голосно кленуча, падали в болото, жінки кричали і намагались вибести із сільради арештованих. Нільком арештованим у замішанні вдалося втечи. Ані один з катованих селян заявив істуну в колгосп не підписав.

---oo0oo---

ПІДПІЛЬНІ ВИДАВАННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ, ПІД МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВІЙСЬКОЮ
ОКУПАЦІЄЮ

Неповний перелік видань 1947 р. і ще не зафіксованих 1946 р.

Ц е н т р а л ь н і в и д а н н я

Пресові видання

- "Самостійність", орган УГРР, 1946 р., ч.1. Зміст: до Українського народу під московсько-большевицькою окупацією - звернення; вправи в боротьбі за Самостійну Україну; Постанови УГРР; Ганьба 44-го сторіччя; О.Гончарук; Українська Ноттенантська армія - носій ідей визволення і дружби народів;
О.Горновий: Про свободу преси в СРСР; на українських землях - інформаційний матеріал з другої половини 1946 р..
- "Ідея і Чин", видає Провід ОУН, 1946 р., ч.10. Зміст: повідомлення про смерть члена Проводу ОУН Дмитра Майського - Тараса та члена проводу ОУН і Шефа Головного штабу УНА ген. Дмитра Граца - Перебийнуса; Постанови конференції Проводу ОУН, що відбулася 1 м. червня 1946 р.; статті: П.Полтава: Елементи революційності українського націоналізму; У.Кужіль: Науковість діалектичного матеріалізму; О.Горновий: совініотичне заморочення та русифікаційна гарячка сталінських імперіалістів; Листка з українських Земель; Підпільні видання на українських землях за час від червня до грудня 1946 р.

Брошури

- П.Полтава: Концепція Самостійної України та основна тенденція політичного розвитку сучасного світу,
О.Горновий: На большевицькому ідеологічному фронті,
У.Кужіль : Чи большевики ведуть до комунізму,
О.Горновий: Новий наступ сталінських вельмож на колгоспників,
П.Полтава : Передслівки поширення народного руху в умовах большевицького СРСР.

Листівки

До Українського Народу під московсько-большевицькою окупацією, звернення УГРР

Вісник України, протигиборча листівка у зв'язку з виборами до Верховної ради УРСР 9.11.47 р.

Українська молодь /до східно-української молоді/

Українські жінки і дівчата /до молоді, вилученої на Донбас/

Брати голодуючі /дві редакції/

Українські Робітники, Інтелігенція /до робітників та інтелігентів із східних областей/

До насильно вивезених на Сибір та на ваторжні роботи

Селяни Західної України /проти колективізації/

Селяни західних областей України /проти колективізації/

Організаторам, членам ініціативних груп і правління колгоспів /проти колективізації/

До офіцерів і командирів спецвійськ емпд, призначених до боротьби з українським невільно-революційним рухом - українським та російським мовами.

Відкритий лист до всіх волелюбних народів поза межами СРСР

В и д а н н я т е р е н о р и х к л і т и н

Пресові видання

- "Пропагандист", Ч. 6, теоретично-викликовий журнал для кадрів, видає Осередок Пропаганди ОУН кд. Зміст: статті: Від соціалізму до комунізму; Советська наука сьогодні; Про новітні відкриття в сучасній фізиці; т-
- "Інформатор", Ч.Ч. 1, 2, інформаційний журнал про життя і боротьбу українського народу на Північно-західних Українських Землях /ПЗУЗ - волинні та поліські/, видає ОУН на ПЗУЗ,
- "Шлях Перемоги", Ч. 17, м.сова газета, видає УПА-"Говарля",
- "Український Робітник", Ч. 5, газета для робітників, видає ОУН кд,
- "на чатах", Ч.ч. 1,2, журнал для молоді, видає ОУН кд,
- "На зміну", Ч. 8, журнал для молоді, видає ОУН кд.

Брошури, окремі статті

- У.Кухінь : Большевизм та національне питання,
- В.Кухінь : Новизни революційну цільність,
- Р.Жох : наша боротьба,
- М.Станко : Процес денационалізації України,†
- І.Яенко : Шевченко - апостол незалежності України,
- В.Радиш : Світ проти більшовизму,
- В.Воса : Популяційна політика більшовиків в Україні,
- Трипільський : Большевизм у своїх власних словах, мир чи війна, Революційна боротьба на СУЗ після 1920 р., Визвольна боротьба масел та Орлика, Український народ у боротьбі з російським імперіалізмом, Тарас Шевченко проти Москви, Історія Української Національної Революції /шкіц/,
- О.А. : Боротьба за хліб, Каганович знову в Україні.

Листівки, одномітки

- Селяни західних областей України, видання кд /проти колективізації/
- Лист колгоспників з-над Дніпра до селян Західної України, кд /проти колективізації/
- Українські селяни, кд /в справі колективного обмолоту/
- Геть статівські колгоспи, ПЗУЗ /квітень, 1947 р./
- До українців -переселенців з Чехії, ПЗУЗ /лютий, 1947 р./

Браття-українцям із східних областей України від українських повстанців,
 ЦРУВ /березень, 1947 р./
 Українці - інваліди і бувні учасники т.зв. вітчизняної війни ЦРУВ
 До всіх студентів України, НК
 Українці, НК /протиниборча, грудень, 1946 р./
 Українці, НК /протиниборча, січень, 1947 р./
 Брати-червоноармійці, НК - суков.
 Українська мова міст і сіл, ЦРУВ
 До учасників і родич "істребительних батальйонів", НК
 Уго ми, за що ~~беремося~~ та чому боремося з московськими більшовиками, НК
 Комсомольці і ті, кого в комсомол втагають, НК
 "Стрибки", комсомольці, секоти, провокатори, донощики, та всі ті, до ними
 можете стати, НК
 Голосні громадяни ССР, НК
 20 літ більшовицької влади в Україні, ЦРУВ
 До голубчик, ЦРУВ
 Голосувачі України, ЦРУВ
 Польки, до кимете в Україні, ~~НК~~ ~~НК~~
 Оліондівна УПА "чорний ліс", Ка-225 /червень, 1947 р./

ПІВЛІЦІВНІ ВИДАННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ЯЗЫКАХ ЗА Т.ЗВ. ЛІНІЄЮ КЕРЗОНА
 Неповний перелік видань другої половини 1946 р. та 1947 р.

Пресові видання

"Перемога", масова газета,
 "Дієвник", сатирично-гуморастична газетка,
 "Інформативні вісті".

Брошури

Чи атомна бомба врятує Англію /відповідь червіллени на його дултонську промову/
 - українською, польською, англійською та французькою мовами,
 Упер фатисму - англійською та французькою мовами,
 Чоля відповідь - англійською та польською мовами,
 Повітні заряди - українською, польською та англійською мовами,
 Польсько-українські взаємини - англійською мовою,
 Голодова катастрофа в Україні /про голод в Україні 1946-47 рр./ - українською
 та англійською мовами,
 вибори в УРСР /про"вибори" 10.11.46 р./ - українською та англійською мовами.

Листівки

До чеського і словацького народів - українською, польською, англійською,
 чеською та словацькою мовами.